

Постановка на въпроса

Въпросът за стоковия износът на страната, за неговото народостопанско значение и за неговата политика не е самостоятелен въпросът, а свързанъ със множество въпроси около цѣлостното народно стопанство. Износната политика е част от общата стопанска политика. Ние неможемъ, напримѣръ, да кажемъ, че е стопански оправдано да изнасяме изобщо стоки за чужбина, преди да знаемъ, какво можемъ да изнасяме при дадени условия и какво ще бъде влиянието на такъв един износъ: върху продоволствието на страната, върху отдѣлните производителни съсловия, рес. върху размѣра и разпределението на националния доходъ. Това значи, че стоковият износъ е свързанъ не само съ земедѣлското, но и съ индустриалното производство на страната, защото износът е свързанъ съ вноса. Само отъ такова гледище може да се разбере и оправдае конкретенъ стоковъ износъ и неговата народостопанска полза.

Земедѣлското и индустриалното производство

Още отъ освобождението на страната, българското народно стопанство започна да се развива при наличността на една сравнително слаба външна търговия. Това положение е запазено относително и до днесъ, до началото на настоящата война, тъй като България не може да се счита още за страна — износителка въ пълния смисъл на тази дума: за 1938 год., износът на страната е възлизалъ на около $11\frac{1}{2}\%$ отъ цѣлия националенъ доходъ, а вноса — приблизително на 13% отъ цѣлата консумация. Стоковият съставъ на тази търговия се е състоялъ и се състои отъ износъ изключително на земедѣлски произведения и отъ вноса отъ начало на готови фабрикати, а по-късно — на полуфабрикати и сирови материали. За народостопанската